

1899-04-20

þÿ œ μ » - Ä · μ À - Ä · μ Å^{0 ± 1} Á - ± Ä É ½
þÿ ±^{3 0} Å À Á - É ½ μ ½ › μ ¼ · ã Î ±³ Î ½ É ½
þÿ ± Æ¹ μ Á ç Í Ä ±¹ Ä É Æ - » É ' ½ ' Á - ±

þÿ • Á μ Å ½ · Ä^{1 0 ì} Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/11114>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Έπισημα
 Περσεύς
 Αθλητικός
 Ίδρυμα Θεριστοκλέους
 ΕΘ. Κίνημα
 Ξενοφάνεια
 Κυπρός -> 1821
 Νεοαποσία
 Συλλογος
 Ελλ. Προξενίου
 Γ. Α. Φηλιώτης

ΜΕΛΕΤΗ
 ΕΠΙ ΤΗ ΕΥΚΛΑΪΡΙΑ ΤΩΝ
 ΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ.
 ΑΓΩΝΩΝ

Ἀπieroύται τῷ φίλῳ
 ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Ἐπιτός τῶν ἀπειρῶν ἠθικῶν πλε-
 νεκτημάτων καί ὑπό ἐθελῶν ἀποφιν
 λίας συντελεστικῶν πρὸς τοῖς ἰδιω-
 τῆς Ἑλληνικῆς Οὐσιότητος. εἶνε
 θά προῦψωσιν ἐκ τῆς τελείως καί
 πάλιν ἐν τῇ Ἑλληνοκρατίᾳ πόσει
 τῆς Δεμησοῦ Παγκυπρίων Ἀγῶνων,
 ὅτι βεβαίως θά θυμασθῆ ὁμοίως τῶ
 ἀνθρικόν, δεξασθῆ ἀρεῖς τῶ νεῦρον
 καί ὑμνήθῃ ἀδρῆς ἢ εὐνοίαις, εἰς
 τὰ εἰθερῶν δὲ προσωχημένης ἐπαχῆς
 προγενετικῆς εὐλοίας ἢ εὐψωθῆ ἢ δι-
 κνοίαι ἐκάστου ἡμῶν ἐκτός τῆς θρη-
 λαμένης πανελληνίου εὐγνωμοσύνης
 πρὸς τοὺς ἀνελαθόντας τὴν ἀντι-
 στασιν ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ἐν τῇ
 εὐάνθρωπ καὶ καλλιγύναικι Κύπρῳ καί
 ἰδίως εἰς Σὶ. τῆς ἱερῶτατης τῶν ἀπα-
 σταλῶν πολύτιμ' ἱεράτα. εἰς Σὶ. φίλε
 Ἄνδρα, ὀλοκλήρην τῶ βίου κατανε-
 λώσαντα ἐπὶ τῇ παιδείᾳ τῶν Ἑλ-
 ληνοπαιδῶν τῆς Κύπρου, οὐδεὶς δὲ ἐ-
 μολογουμένους φεισάμενον κόπου καί
 μόχθου, ὅπως ἡ ὑμῶν ἐκὸς εὐεξία τῆς
 Κυπριακῆς νεότητος συμβαδίσῃ τέλος
 παραπλεύρως τῇ σωματικῇ ἀναπύ-
 ξει τῆς. ἐπιτραπήτω μοι ἵνα χρηάξω
 ὀλίγας λέξεις, οὐχὶ βεβαίως πρὸς δι-
 κσιολογίαν τῶν ἀποφασισθέντων, ἀλλ'
 ὅπως καὶ πάλιν ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῶν
 δυνάμεών μου δινηθῶ νά ὑμνήσω τοῦ
 Κυπριακοῦ λαοῦ τὰς ἀρετάς, ἐπικα-
 λούμενος ἐπὶ τούτῳ ἀρωγὸν τὴν ἐν
 θαρρύνουσαν τὸ ἄχρον τῆς γραφίδος
 παρήγορον ἐλπίδα.

Κατὰ τὴν ὑπερτετραετη ἐν Κύπρῳ
 διαμονὴν μου, πολλὰκις συνήντησα
 τοὺς ἀδελφοὺς Κυπρίους ἐν πολυπλη-
 θέσει ὁμηγύροισι. Προεπέθησα νά
 ἐκδηλώσω αὐτοῖς ὅτι ἡ καρδία μου
 ὑπηγάρευε, τοῖς ἠύχῃ' ἡν εὐθαλῆς τὸ
 μέλλον. θαυμάζων σύμμαχον τὴν διακρί-
 νουσαν αὐτοὺς ἐθελουσίαν καὶ ἀγναν-
 πατριωτισμόν, τέλος ἐπόθησα, ὡς αὐ-
 τοὶ ἐπέθησαν. Καὶ ἂν αἱ καιρικαὶ πε-
 ριστάσεις ἐφυγάδευσαν πρὸς κείραν
 τὴν πραγματικῶν τῶν κοινῶν ἡμῶν
 πέθω, ἢ προσεχῆς πάδημος ἐν Δε-
 μησοῦ Παγκυπρίαις Ἑσπερῆ ἀνεκουσί-

Ζει τὰς θλίψεις καὶ ἡ ταθῆλωσις αὐτῆς
 τῆς γίας ἐν Κύπρῳ ζωῆς καὶ θράσεως
 ἀναζωπυροῖ τὰς ἐλπίδας. Ἐν δὲ τῷ σκοτεινῷ
 τῆς ἡμετέρας εὐρανοῦ περιχρῆσται
 διορθώμε. τὸ τῆλεουγῆ ἐστὶν. ὁ πῦρ
 χηθησαν οἱ Γοεῖς ἡμῶν να ἰδῶσι. Ἐπι-
 παύλλοντα ἐπὶ τοῦ ἱστοροῦς εὐ-
 ρυνοῦ ἡς μιᾶς καὶ Κό.ης ἀδυνατίου
 καὶ Μεγαλῆς Πατρίδος.

Οἱ ἱστοροῦτες ἐπὶ τοῦ χαρα-
 κτήρος Δαοῦ τινος, θρησκῶντι πρὸ παν-
 τὸς ἐκ τοῦ ἀναγγυος νὰ σπουδάζωσι
 αὐτόν. Οὕτω τῆς λεγομένης ἀδικα-
 στου ἱστορίας τὰς διὰ τὰς εἰς πάλ-
 λα δύναται τις νὰ ἐρσιδῶλλῃ καὶ

ὅτι κατὰ τὸν προπροαλλθόντα δύνα-
 τος ἱστοροῦ ἐξιδητῶθη καθ' ἑτα-
 σον τὴν ἡμετέραν, ὅτι ἀδελος ἡ ἐπ' αὐ-
 τῶν εἰς ἀρετῆς ταύτης ἐθνεῖα χερὰ
 κατὰ τὸν ληξεντικα πικελθόντα ἐπὶ τῆ
 ἐθνεῖα ἀδικῶν, τὸταῦτα παθόντων
 καὶ τὸταῦτα ὑπομεινάντων ὑπὲρ τοῦ
 ἱστοροῦ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπέρξεως.
 ὅτι ἐκ λόγῳ ἐν Κύπρῳ, τὰς διατρι-
 βας ποιοῦμενος, ἀτιμῆθη, ἀδικα-
 στως μὲν ἔπεισαν, ἐν τοῖς ἀλλοῖς, ὅτι
 μεροληπτικῆ ἴδαν ἱστέρι καὶ ἱστορικῆ
 περὶ τοῦ ἱστοροῦ τοῦ Κυπρίου ἐπι-
 μητις. ἡδικοῦθη δὲ ἡ Μεγαλόνησος αὐ-
 τῆ περὶ τὸταῦτα ὡς μειονεκτικῆς
 κατὰ τὴν ἀρχαιοτητα καὶ τοῦ με-
 τέπειτα χρόνου ἐν τῇ ἀγγλῆ τῆς ἐν-
 κλείας τοῦ Ἑλλητισμοῦ.

Ἔρχεται ἡ ἐκ τῆς λατρείας τῆς
 Πανθέμου μετὰ τὰ Γρωῖκα ὑπὸ τοῦ
 Νικάρχου τῶν Ἀρκάδιων Ἀγαπήτωρις
 καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἀποικῶν εἰσδύσα-
 σα χλυδῆ καὶ πλοῦτος ἐν Κύπρῳ καὶ
 αἱ ἐκ τούτων ἐπὶ τῆς γενικῆς τοῦ χα-
 ρακτῆρος τῶν κατοικῶν αὐτῆς εἰκό-
 σιαί. ἤρκει νὰ δηλητηριάσῃ ἀπὸ τῆ
 τῆ ἀμεροληψίας τῶν συγγραφῶντων,
 γενικῶς δὲ νὰ πιστευθῆ. ὅτι ὁ Κυπρι-
 κός Δαός, Πελασγιστικῆς κατὰ
 γωγῆς, ὑπὸ Ἀσσυρίων, Δωρικῶν, Δρυ-
 σπικῶν, Ἀρκαδικῶν καὶ Συκιωνικῶν
 ἀποικῶν διαμορφώθη. ἀλλήλοδιαδύ-
 χως δὲ κατακτηθεὶς ὑπὸ Φοινίκων,
 Ἀσσυρίων, Βαβυλωνίων, Αἰγυπτίων,
 Περσῶν, Ἑλλήνων, Μακεδόνων, Περ-
 λαικῶν, Ρωμαίων, Βυζαντινῶν. Ἀγ-
 γλων, Ναυτικῶν, Γάλλων, Ἑσπερίων καὶ
 Ὀτωματικῶν, ὅτι ὁ Δαός αὐτός ἀπώ-
 λησε τὸ ἐθνικόν του ζώπυρον καὶ ὅτι
 οἱ πρότεροι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Κιόου Βα-

σιλαίς Ὀνήτιλος, Φιλόκουρος, Ἀριστοκέρως, Νύλαγός, ὁ τεσσάρων ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ οὐκ ἔμνησται, Ἀριστοκέρως καὶ οἱ ἐκ τούτων συστρατιώται καὶ συμμάχηται τοῦ Στρατηλάτου τῶν Μεδωδόνων, Νιασάριων ὁ Σαλαμίνας καὶ Πεισιστρατος ὁ Λαπιθιος ἦσαν οὗτοι πάντες παρωδικὰ τινα φαινόμενα ἠρώτου καὶ αὐτοπαρηΐας, διὰ τούτους λέγει ἄλλοις ἐν ᾧ μισθὸν τοῦ ἱερέως τῆς ἡδοῆς, ἀπιστοσύνης καὶ τοῦ μάχου καὶ πᾶσι τοῖς ἀδελφικοῖς. Ἐπίκεισε γὰρ κηρύξωσιν οἱ ἀντιπροσώπωντες ὡς ποιητικῆς δὴ τῆς φαντασίας μυθολογίας τῆς ἀπαστολῆς χαλκοῦ πολεμικοῦ θώρακος τῷ Ἀγαμέμνονι ὑπὲρ τοῦ κατὰ Πέρσων Μαχουτάλα τῆς ἐπιπέδου ἰκαίτης Κυπρίου Βασιλέως Κιόρου καὶ Ζιουρί. τυφλοὶ ὄπαδοὶ τούτων, γὰρ ἀποδεχθῶσιν ἱστορικὴν ἐπίστασιν ἐπερθελὴν καὶ λεπτολόγον ἐκαστοῦ τῆς προφορᾶς τιμητικῆς πολυτιμου σπάθης τῷ Μεγάλῳ Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τοῦ βασιλέως Πασιαύπου, γαίπερ τῆς σπάθης ταύτης ὁ δору τῆς τῶν, τιμῶν τὸν δωρητῆν, ἐξώσθη, ὡς γνωστὸν, ἐνώπιον πάντων τῶν στρατηγῶν του καὶ ἐν τῇ σπάθῃ ταύτῃ νικητῆς εἰς τὴν ἐν Ἀρβήλοις καὶ Γαυγαμήλοις μάχην ἀνιδείχθη. Ἐπίκεισε γὰρ μερικαὶ ἐκ συστήματος βατολογίαι γὰρ κατασχέσασιν ἱστορικῶν γεγονότων, περιποιούντων τιμῆν τοῖς ἀδικηθεῖσι Κυπρίοις.

Οὕτως ἐλησμονήθησαν αἱ τρεῖς ἠρωταὶ ἰκαναστάσεις τῶν Κυπρίων κατὰ τῶν Περσῶν, οἵτινες τῇ ἐπιπέδῃ ἐκείνῃ ἐκωροῦντο καὶ ἦσαν οἱ πραγματικοὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ πολέμιοι. Ἐλησμονήθη τοῦ ἐνδοξῶς πεσόντος ἐν Σαλαμῖνι μεγαθύμου Βασιλέως Ὀνήσιλου ἡ ἠρωτικὴ δρᾶσις, τὸ ἀδελφικὸν πρὸς τὸν Γόργον φίλτρον εἰς ἧσσονα μείραν θέντος ὑπὲρ τῆς ἀπὸ τοῦ Ζιουρί καὶ τῶν Περσῶν ζυγοῦ ἀπλευθερώσεως τῆς πατρίδος του, αὐτοῦ τοῦ τοσοῦτον γενναίως κατὰ τοῦ Ἀρτυβίου ἐνταπειθεθῆναι, ὑπὲρ τῶν Ἀμαθουμένων δὲ μετὰ καιρὸν ὡς ἠρωτὸς λατρευθέντος. Ἐλησμονήθη τοῦ Βασιλέως τῶν Σολῶν Ἀριστοκέρου ὁ ἐνδοξος ἐν τοῖς πεδίοις τῆς τιμῆς θάνατος. Ἐλησμονήθη τὸσον ἀποκόμως ἡ περὶ τὴν Λαδὴν νεομαχίαν κατὰ τῶν Κυπρίων, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ περὶ τὴν Τύρον, δ.α. τῶν ἐκατὸν ἑκασιν αὐτῶν πλείων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Πυρταγόρου Πασιράτη καὶ Ἀδρόκλῆν ἐκτορθασάντων τὴν κραταίαν ἐκείνην πόλιν τῆς Συρίας, μετὰ τοῦ ἰσχυροῦ νοῦτος αὐτὸς εἰς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου

συμπεληρησάτω, και ἐπ' ἴσης παρ'
αὐτοῦ θαυμασθέντων και ἱπαινεθέν-
των. Ἐλημισα ἤθη ἢ εἰς Γίλαν τῆς
Συλίας ἀποιεῖα τῶν Κυπρίων. Ἡ-
θῆθησεν ὁ ὕπο τοῦ Πινδάρου ὅμοιη
Δεινομένης. Ἐλημισα ἤθησεν εἰ ἐκ
τῶν πρώτων ἀπολουθήσαντες αὐτο-
προσφύτως τῷ Νεάρχῳ Νεάρχῳ
οἱ τῶν Βασιλείῳ Σαύτων και Σπλα-
μίδος Νικολῆς και Νικαθῶν. τῆς
Βασιλείου γλυθῆς και ἀναπύσεως
προτιμήσαντες τὸν αἰδοῦσθαι και πα-
ριτετιώθη τῶν κυμάτων βίον ἐκ
μῶν, τρυφοντες ποθοί, ὅπως συμπο-
λιωσάμεν Ἑλλήνων και εὐχίμετὰ
Περσῶν. ἤσως περὶ τὰ πλευρὰ τῶν
Ἰωνῶν και Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου
πάντοτε ἀναδεικνύμενοι, γνήσιοι δὲ
ὅπως ἀπέγονοι τῶν ἐκ τῶν δόξα και
ἐπιτά κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἰθῶν
θαλασσοκρατησάντων Κυπρίων, Ἐλη-
μισα ἤθη ὁ Κυπριος Σισσάνωρ. ὃν ἐξέ-
λιξτο μεταξύ τῶσων ἀριστίων τοῦ
πολέμου, αὐτῶν και μόνον, διοικητὴν
τῆς Ἀρείας και Δραγγη-ῆς ὅ ἐκ τοῦ
οὐ ἐγγυς εἰδῶς και ἐκτιμήσας τας πο-
λεμικὰς του ἀρετας, ἐπιόνος, ὁ μίχρως
Ἰθῶν τῆς ἐκπολιτιστικῆς ρομφαίας
του τανύσας. Ἐλημισα ἤθη ὁ ὕπο τοῦ
Λυσιπάρου διορισθῆς ὡσαύτως Κύ-
πριος Σισσάνωρ διοικητῆς τῶν αὐ-
τῶν ἱπάρχων. Ὡς ἀνεξίτηλον ἱερο-
θυσίας ὑποδειγμα εἰς ἱστορικὰ ἀνίγρα-
ψαν πάντο δίκαιως τὸν ἥρωϊκὸν και
μαρτυρικὸν θάνατον τοῦ πρώτου βα-
σιλεως τῶν Ἀθηνῶν Κόδρου. Καὶ ὁ-
μως ἐν τῇ Κυπριακῇ ἱστορίᾳ μετὰ
παρίλευσιν αἰῶνων ἀναφαίνονται μι-
μηταὶ του ὁ βασιλεως τῆς Πάφου Νι-
καλῆς και ἡ σύζυγός του Ἀξιοθέα,
ἐμφρότεροι αὐτοκατανοῦντες, ἱερομάρ-
τυρες ἀλλ' ἔχει και αἰχμάλωτοι. Ἐκ
τῶν πολλῶν ἱστορικῶν ἀληθειῶν
περὶ τοῦ ἱθῶν καρακίηρος τοῦ Κυ-
πριακοῦ Λαοῦ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἱ-
στορίαν, σταχυολογήσαντες ὀλίγας, ἐλ-
πίζομεν ὅτι ἀναστρίψωσι πρῶτον οἱ

τόσον ἀπηνῶς και ἀδίκως κρίναντες
αὐτὸν, εὐλαβεῖς εἰς νὰ κλίνωσι τὸ γόνυ
τοῦλάχιστον πρὸς τὴν κλειάδα ἱπαι-
νην τῶν ὀνομαστῶν πελοπονησῶν Πα-
σίων πολεμιστῶν, αἰματόφυτον ἥρω-
ϊκὴν ἀνίστασιν προταξάντων, μό-
νην δὲ τὴν τίσαν τῶν κατακτείντων
σωμάτων τῶν ὡς ἰνδύμιον καταλι-
πόντων τὰς στρατηγὰς τοῦ Πτολε-
μαίου Κελλικράτει και Ἀργεῖω.

Γουή, θεά, όπως αν την ονομάσω-
 μιν, ή Χρυσή, ή Αθάνατος, ή Δολο-
 πλόμος, ή Πόντισ, ή Φιλανδρος, ή Α-
 φρογένειε, ή Παρία, ή Κυπραγενής
 τέλες Αφροδίτη, ή και αυτούς τους
 όρθαλμούς του Διός θαμώσωνε, μετά
 του τέκνου της, του τετραλίου και
 πτερέεντος Έρωτος, κατατήσασα διά
 του κάλλους της και πλεουτίσασα διά
 της γενεαυθείσης λατρείας της την
 κατακτηθείσαν Μεγαλήνησαν, έφ' έ-
 αυτή, δι' έλάυσασα την θρησκευτικήν
 άποτίωσιν των καταίκων της, διά της
 όμορφου του θείου επί της άθρωπί-
 νης άδουαμίας (πειδρασείως κατίστη-
 σεν αυτούς φιληθόνους, μισοπένους
 και άμνημονας των έλληνηκών παρα-
 δόσεων και ήθών, ή μάλλον έβλάψα
 τούτους ή προς την Ασίαν και Αφρι-
 κήν γεινέσασα και ή έκ τούτης άδιά-
 κηρος και βαρυτάτη καταθλιπτική
 πίεσις των κατ' άκριβύς Ισχυρών, δε-
 ρυκτητόρων;

Ο άμερλήπτως κρίνων εν τῇ διεί-
 τη τούτη έρωτήσσει δε, θεζήσηση ν'
 άκριβήση Γυαίκα. Οίαδήποτε και
 αν υπήρξεν ή επί των ήθών και θι-
 μων του Κυπριακού λαού έπιδλητική
 έπιδρασις της λατρείας της εκ του ά-
 φροδ του ώκεανού έξιθροσσης, τόσον
 άπετόμως δε, δύναται τις ν' άποφανθή,
 ότι οι το πάλαι κατηγορηθέντες ως
 βυθίζομε. οι εις άδυστον ήδονών κά-
 τοικαι της Κύπρου δέν έπηρεάσθησαν
 κάπως υπό των πρώτων αυτών κατα-
 κτητών, παντίτροπω προσπαθησάντων
 να καταπιζώσι τας έθνικάς παραδό-
 σεις των δουλωθέντων, αν άνεγνώρι-
 ζον την πελασγοϊωνικήν καταγωγήν.
 Προς τούτω εκ των ώ. ουκ άνευ τελει-
 σφόδρος έθελωθήτη εις δυνατός άντιπι-
 ρισποσμές και άντι κλαίεντας επί
 των όχθών του Πεδιαιου, Ιθαλίας,
 Κλαριου, Λαπήθου, ως άλλα τέκνα
 της άποφανυθείσης Ιερασαλήμ θρη-
 ναύοντας την άπολεσθείσα. έλευθερίαν
 των, να βλέπωσι τους Κυπρίους άνα-
 μιμνησκομένους ούτως εν τῇ λύπη
 των της προίρας αυτών έλευθερίας
 και εύκλειας, έπρωίμησαν φυσικῶ
 τῷ λόγῳ και προσεπάθησαν οί κατα-
 κτηται ούτοι δια της γλυκειάς της
 Πήσου αύρας. της ανζωογονιούσης
 την φύσιν, να καταστήσωσι αυτούς
 προς καιρόν έπιλήσμονας, εις πολλά,
 πόλεις όλεκτήρους, την Πάφον, την
 Ιθαλίαν, την Κυλήρην άφιερώνοντας τῇ
 λατρεία Ζευινης, ήτις, αν όχι άλλο,
 παρείχεν έμως αυτοίς μετά της φαινο-
 μενικῆς εύφοροσύνης παρήγορον και μυ-
 στηριώδη τῆ: έθνικῆν άνάμνησιν. Οί
 αίσθηθείτες εἰς της κατακτήσεως τα

βίωση και οι ώς εν τῆς γαστρονομίας
θύσας τῆς κατοικίας των ἰσλαμῶν το-
τας πακιστησας, αὐτοὶ καί μόνον ἐ-
δικαιολογήσωσι ἅπαν, ἐν ταῖς θυσμα-
ρσις αὐτοῦ ἀπαιτήσαντα ἰακί, ἐπου-
πρισι ν' ἀπαιτήσῃ. Ἐσχαλισσάμενον
μετα αὐτοῦ, κτῆ, Μητέρα, εὐδίστοι οἱ
ἐπιλαθόμενον τῆς Ἑλληνοῦς προ-
λιούτως του, τὴν γλώσσαν τῶν πα-
ρων τούτων ἔργα, παρακαταθήκην καὶ
ἐπίμαχο, ὁ δὲ, ἐστὶ τῆσθετος ἁ-
λώθησαν.

Ἄλλοι, καμῖ, η ἰακός τῆς πῶν δὲ
τῶ, τοῦ Αἰγυπτίου πηλά, οὐς καὶ τῶ,
παρὰ τῆς Μικρασίας Ἀνατολῆς Σπορά-
δων, μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς ἑερ-
γίας, γειτοιάζουσα τῆ ἐπὶ τῆς Μεσο-
γείου Ἀσιτικῆς Συρίας καὶ τῆ γῶρ
τῶν Ἰσραηλῶν, ἀπὸ τῶν μέσων τῆς
ἐκτεθῆς πρὸ Χριστοῦ ἑκατοσταετηρίδος
μειωθεῖσα καὶ ἀπωλείσθη τὰς ἐλευ-
θερίας τῆς ἑαδοχικῆς, ἡ Κύπρος ὑ-
πῆρξεν ἀλληλοδιδάχως ὁ πρῶτος
ἐπιτακτητικὸς ἐπιτάμης τῶν, ἐπιδο-
πόντων ἐπὶ τῆς Συρίας ἢ τῆς Αἴγυ-
πτου. Ἀπεμιμονωμένη, ἐκ τῆς φρίσε-
ως, τῶν Ἑλληνοῦς πόλεων καὶ νῆ-
σων, πιεζομένη ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ κολ-
λαπλῶν ἑθνικῶν σιτοιχίω, δι' εἶχεν,
εὐδὲ ἠδύνατο νὰ ἐχθῆ τὸν βοηθῶντα
ἐν ἐπιτίμοις καιροῖς. Εἰς τὰ θηδικὰ
βλέπομεν τοὺς Κυκρίους ἐξ ἀνίγατης
προσφέροντας τὰς ὑπηρεσίας τῶν τοῖς
κτεσεῖς ἐχθροῖς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, με-
αὐτῶν δὲ τασσεμένως Ἰωνας τῆς
Μικρῆς Ἀσίας, Κύπρος, Παμφύλους,
Λυκίους, Σαμίους, ἰακίους ὅστις κα-
τέκλυτε τὸ ρεῦμα τῆς Περσικῆς ἐπι-
δρομῆς, ἀδύνατος τας νὰ πρῆξωσιν
ἄλλως. Ἡ Γενικὴ αὐτῆ τῶν κατοί-
κων τῶν ὑποδούλων χωρῶν, μετα τοῦ
Μεγάλου Βασιλέως σύμπραξις δὲ, ἁ-
δικαί μόνον, τοὺς Κυκρίους, διότι καὶ
αὐτοὶ, ὡς οἱ προμνημονευθέντες, ἐ-
ναγκαθθέντες, συμμετέχον τοῦ ἀγῶ-
νος διὰ πλοῖω, καὶ ἀδρόν. Ἄν οἱ
Ἀθηναῖοι ἢ οἱ Σπαρτιάται καὶ αὐτοὶ
δρατεῖλαν ὑπὸ τῶ ἀνιότη, τοῦ βτρ-
δίστου, πιεζόμενοι, μυσία τὰ δεινα τῆς
περσικῆς ὑπεστάμενοι, οἴλων συμ-
μάχων στεροόμενοι καὶ εὐχὴ ἀπεμι-
μονωμένοι, ἀμπίδολοι, ἂν θὰ ἔρριπτον
εἰς τὰ φρεσά τῶν τοῦ προδιδυτας
τοῦ Βασιλέως τῶν Περσῶν, ὅπως ἐ-
νεὶ λόδουσι ὕδωρ καὶ γῆ, δια τῶν
παρατείλων αὐτοῦς. Καὶ ἡ γῆ καὶ
τὸ ὕδωρ τῆς ἀλθούσης περιδοῖ τῶν
Κυκρίων ἀνῆκεν ἀσυχῶς τῶ τότε
Μεγάλῳ Ἀθῶν Κασσατητῆ, πάντα
δὲ μονομότης ἐκ μέρους αὐτῶ ἀρνη-
σις ἡ ἀοριστίας ἠθικὰ θεωρηθῆ ὡς

ΕΥΝΟΣ
ΥΠΗΧΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
IM: Νέων..... ΗΜΕΡ. 20/11/1994

εὐτοπία, ἀντιπρὸς καταστροφικῇ τῆς
 χώρας τῶν, ἧς προσημαίνοντο ἔτι
 τὸ μέλλον ὑπέλει ἐν τῇ μετέπειτ'
 ἀεὶ εἶναι τῶν πραγμάτων. Ἡ ἄρα τῇ
 ἐκέρξει τῶν Μηδικῶν μετὰ τῶν Ἴω-
 νων συμμετοχῇ τῶν εἰς τὴν Ἴωνικὴν
 ἐκείσιν, ἡ ἱερωμένη δὲ πρὸς ἰνίων ἐλ-
 ληζόντων Βασιλείων Κυπρίων, κα-
 τατροπασάντων διὰ τοῦ στόλου τῶν
 τοῦς Περσῶν φροῖνας, ὁπότε.
 ἄρα εἰς πληροῦστα τὰς σείψεις μας
 ἐπὶ αὐτῶν ἀντάλλαγμα τῶν πόθων
 τῶν ἐν τῇ μετὰ τῶν πολυαριθμῶν
 Περσῶν ναυμαχίᾳ δὲν ἐνισθάντο οἱ
 ἄλλοι καὶ ὑποδουλοῦντο, πᾶς τις
 δύναται νὰ ἐκάρη ἐπὶ τὸν ἱεργόν μί-
 ρον θὰ ἐλάμβανον οὕτω εἰς πᾶν ἑλλη-
 νιστὸν ἐγγαίρημα. Ἀπορίας κατηλθόν
 εἰς ἀγῶνα κατ' ὁμοφύλων, ἀλλ' ὁ ἀ-
 μερόληπτως κρινῶν δὲν κρίνει ἢ ἐρ-
 νηθῆ τοῖς Κυπρίοις εἶναι ἱτῆρησαν
 πρὸς τὰς σπουδὰς, ἔστω καὶ φαινομε-
 νικῆς φιλίας, ἀποχῆς καὶ καρτερικῆς.
 τῆς Θεωροῦντος τὴν ἀδριανὴν τῶν
 Σαμίων ναυάρχων Θεομήτορος καὶ
 φηλοῦτος πρὸς τὰς τῶν Αἰγυπτίων
 τριημῆς κατὰ τὴν ναυμαχίαν τῆς

Σαμιαῖος, διὰ τὴν νὰ μὴ θαυμάζωμαι
 ἐπιστῆς τὸ πολεμικὸν θῆρος τῶν Κυ-
 πρίων Τιμῶνατος τοῦ Τιμαγόρου καὶ
 Γόργου τοῦ Λερσίου, διὰ τῶν 150 αὐ-
 τῶν κλοῖων, κρατησάντων, ἐπὶ πολὺ
 τὰς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς περατάξιως
 Ἑλληνικῆς; Μήπως ἠένταχτος ἐκεί-
 νη δικαιοσύνη τῆς Βασιλείου; Ἀλι-
 κερκεσὺ Ἄρταμειας, ἀπετχούτης
 τῆς ναυμαχίας, κατ' ὁ μηδικῶν κε-
 ποιθῆσαι ἐχούτης πρὸς τοὺς συμμε-
 χους Ἴωνας, Κυπρίους, Αἰγυπτίους.
 Κύρας καὶ Λακωνῶν, μήπως αὕτη ἡ
 δικαιοσύνη δύναται νὰ ληφθῆ ὑπὸ
 ψῆς πρὸς ἀναίρεσιν ἀναμεισθητήτου
 γεγονότος; Τὴν ἀδριανὴν ἐνίστασιν
 τῶν Κυπρίων καὶ ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν
 Μαραθῶνι ἀνωμολόγησαν οἱ πλείστοι
 τῶν ἱστορικῶν, ἡ περὶ αὐτῶν δὲ συη-
 μετισθείσα καλὴ γλώμη βεβαίως ἐ-
 φείλκεσιν ἐνταῦθα ὀλίγου χρόνου δια-
 στημάτος τὴν προσοχὴν καὶ μίση-
 μαν τῶν νικητῶν, ἵνα μὴ λάθῃ πο-
 λημικῶς τὸ ἦθος, παράγω, λίαν συνε-
 τελεστικῶς τῇ Ἑλληνικῇ ἑνότητι,
 στερῆται ἐπὶ πλείον τῶν ἀγαθῶν τῆς
 ἐλευθερίας. Πλησιέστερος ὁ Λακεδαι-
 μόνιος ἦρας τῶν Πλαταιῶν Παι-
 σαρίας, πλείον πρὸς τὴν Κύρον με-
 τὰ τοῦ στόλου του, ἀπὸ γέλιος τῆς
 ἑλευθερίας τῶν Κυπρίων, ἢ ἐπισφρα-
 γῆς ἀκαλοῦθως ἡ ἀλλοδαῶς τοῦ συνε-
 τοῦ ναυάρχου Ἀθηναίων Κίμωνος,
 οὕτως καὶ ὁ νεκρὸς ἐνεία εἰσέτι τοῦς

φρίνας και βαρβάρους. γὰρ οἱ τοῦ
Πλούταρχου αὐτοῦ μόνου πρωρισμαί
του γὰρ ταπεινώσει καὶ συστειλῆ τοῦ
Μεγάλου Βασιλέως τὸ πρόημα.

Οἱ πλείστοι τῶν Κυπρίων Βασιλείω
ἀναρροδοῦν ἐξηλληνίζονται, οὐδὲν ἔχουσ
φρικτικισμοῦ μετὰ τὴν ἀπίλασιν τῶν
Περσῶν. ἐναπεμνεται ἐν Κύπρῳ, οὕτω
δὲ τὸ ἔργον τῶν ἐν Τροίᾳ καταλθόν
των πολυμιστῶν Ἑλλήνων συμπλη-
ροῦσαι διὰ τῆς Κιμωνίου Συθήνης,
οἱ ἦν αἱ ἐν Ἀσία Ἑλληνοῖδες πόλις
αὐτόνομοι ἀνακηρύσσονται.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη γὰρ ἐνδιαρρίψωμεν
ἐπὶ πολλῶν ἐν τῇ παρούσῃ μελίτῃ περὶ
τῶν ὑπο ἰθνητῶν ἀποφῶν ὠρελαίων,
ὧν ἔγενετο πρόξενος εἰς κοσμοκίτης
ἤρωι βασιλεύς, ὁ τῆς Σαλαμίνος καὶ
ἀελοῦθως Βασιλεύς τῶν Βασιλείων
Κύπρου Ἐπιτόρας. Ὁ Ἰσοκράτης ἐν
τῷ πρὸς εὐτοῦ ἐγκωμίῳ ἔστιται ἰ τοῦ
βίῳ τοῦ νεογενοῦ καὶ ἡρωικοῦ Ιακί-
νο Βασιλέως, τοσαῦτα ὑπὲρ τῆς γῆς
ἐργασταμένου, ὑπ' αὐτῶν δὲ τῶν
Ἀθηναίων τιμηθέντες διὰ τοῦ τιμητι-
τοῦ τιτλοῦ τοῦ πολίτου Ἀθηῶν. Καὶ
ὅτι ἐν Κύπρῳ ἔπνευσεν ὁ τῆς Ἰλευθε-
ρίας ἀήρ, πάντες ἔστρεψαν τὰς βλέ-
φαις πρὸς τοὺς Κυπρίους, ὧν πρότε-
ρον μοιραίως ἡμισθητεῖτο ἡ ἀρατῆ.
Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Σαρρατῆσαι, οἱ δύο
τότε ἰσχυροὶ τοῦ Πανελληνικοῦ πα-
ράγοντες, ἐκζητήσαν τῆς φιλίας
των, δυστυχῶς δὲ διαρροσῶν τῶν
φυλετικῶν ἐρίδων, οἱ Κύπριοι δὲν ἔμει-
ναν ἀμέτοχοι τῆς ἀδελφικτοῦ πει-
λης, τιμωρηθέντες ἀελοῦθως ἐπὶ τῆς
ἐπιστοχόντου Ιακίνου τοῦ Ἀνταλακίδα
συνθήκης, ὑπὸ τῶν Περσῶν ἐκ νέου ὑ-
ποδουλωθέντες, μετ' ἀγῶνα δὲ ἀνισον
πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ διακατίαν ὀλόκληρον
ἀπαδείξαντες οἷον αἷμα ἐν ταῖς φλι-
ψιν αὐτῶν ἐνυπήρχε φλεγον καὶ ἡρω-
ικὸν ἐκ τῶν ἑλληναίων ἀνομνήσει-
των καὶ τῆς μετ' Ἑλλήνων πολυμι-
στῶν συγχρωτιστῶς των, ὧν καὶ τὰ
ἤθη καὶ τὰς παραδόσεις περιλαβόν
καὶ υἱοθέτησαν.

Οὕτως ἑξηλληνισθέντες καὶ ἤθη
Ἑλληνα λαβόντες οἱ Κύπριοι ἐπει-
κισαν ἐφ' ἑαυτοὺς τὰς συμπαιδείας
τοῦ Μεγάλου Ἀρσίνου, κατὰ τῶν
διαδόχων τοῦ ὀμοίου καὶ ἰδίως τῶν
Ασγηθῶν Ἡτολισίων, πολλῶν δια-

θερον των τωδ' Ημετερον Ιατρων Ιδαν
του της Μεσοθριακης Μανταρα τερτι
αυθις οτι ταυτην Αρρωδιον ην αμει
συστην οτι εστι Ιακωβου τωδ' Ιατ
των ρωμαλων. αλοσσον μαρτυριωσ αν
φρως εις αλοσθηωσ οι Κυπριοι, μαρτι
εστ οτι ταυτην Αρρωδιον εστι οτι ταυτην
εστι τα θεινα των ταυτα προηρχοντο
εκ της Αιωπηρας Ιατρως διαμαρτυ
ριωσ ης Ανωταλαμδανοντο οι κατα
κτησαι εκ του διου των και των Ελ
ληνικων παραδοσιων των. Μιχαισ ου
δ' (γαλκωσ) οτι τα διδαγματα του Ιππ
του Ιωλγηθια μαρτυρησαντος Σωτη
ρος της ανθρωποτητος, οι Κυπριοι
ου επευσαν το ου, τη Αρρωδιον Ια
τρωντες τον Ηρωλια και του Α.
παλλωνα, ως ημιθιους δε τον Οψι
λων και τον Κιμωνα, εστην ουτως α
ποθιδοντες Ιατρικων και Ισων θουμι
σιων τη ωραιοτητι και τη ανδρειω ε
περ δηλοι, οτι ο Κυπριασ Ααος εει
μα και Ιλαριωσ τον ηρωισμω. Εν ταυ
αναμνησαι του οποιου ηνται υπο
δειγματα συντελεσαι τη ευπραγα
του. Έαεις τουτου ελτιομε. τους
Κυπριωσ εε υπαρχησ αμοισθησ οτι
την γινεσισαν του Ομηρου, τον συμ
πατριωτην αυτω ποιητη. Στασιον
αλοσθηωσ υλιοντα το Αχιλλω
μια του ατρομητου ατιπαρου του
Οδυσσειωσ Παλαμηδου, τον Ιστωια
δε και τους Ιταιρωσ του Αργου
τας ανυμνομενωσ. πισησ οπ αλλου
ποιητου των του Ια Κοριου κλιω
νωσ. Αι ταυτα οτι οπι της ποιητικωσ
της Ισχυησ Ιαεινης επι θεματων η
ρωικων και ποσειδων κι αλλω η το
πρατου εν Κυπρω πνευμα υποθηλουσι,
πνευμα θαυμασμοσ προς τας κελωσ
και ευγενεισ πραξει των Ελληνων
ηρωων; τα υπο τη Γη, δε υπο των
αρχαιοσ των ανευρισκομενα σιδηρα
και χαλκινα αγχιμοχα επλα, λογι
χαι, οραη, και πλινθαι, κελεεισ, α
σπιδεισ, κημηθιεισ και χειριδεισ, τι μαρ
τυροσσαι; και οτι οι Κυπριοι αποθι
ξαντο της Αρησκειωσ του θεανθρωπου
δια των διδαγματων των αποστολων
Παυλου και Βερναβη, τον αρχαιον
Ηρακλεια των οιν ανικαιεστησαν
δια του Διγενουσ Ααρτα, επι επτα ο
λοκληρωτησ ημιρας καταβιλλοντοσ
δρακοντα και χερωντα;

Εἰς ἐπώδυνον ἀπολύτως κύβαντες
υπεδούλωσαν ἐπὶ Ὀθωμανικῆς ἐν-
γυαίαι καὶ Τουρκοκρατίας εἰ Κύπριοι,
μυρία ὄντα ὑπέστησαν τὰ θεινὰ καὶ
τὰς κακώτερας, ἐν ταῖς συχναῖς αὐτῶν
διαμαρτυρίαις καὶ ἀνιστάσεσι πίν-
τατα προσπαθεῦντες διὰ θυσιῶν αἵμα-
τος νὰ καταδικῶσι τὸ ὑπέροχον τοῦ
ἐθνισμοῦ τῶν καὶ τῆς ἰερότητος τῆς
πίστεώς τῶν. Ἐὰν ὡς ἐν ταῖς ἀρχαί-
αις χρόνοις συνείδητη εὐδιορρήκτως με-
τὰ τῶν τότε ἡθῶν καὶ ἠθίμων ἡ ἡρη-
σασία τῶν ἠθῶν ἐκ Κύπρου, οὕτως ἐπὶ ταῖς
μετέπειτα ἐν τῇ λατρικῇ τῆς Ἱερουσό-
λυμῶν ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλη-
σίας αἱ ἀναμνησεῖς τοῦ παρελθόντος
ἀμοιβαίως συνεσφίγγθησαν, μετὰ ὅσας
δὲ τὰς ὑπερῶν ἐνεργείας καὶ πι-
σεις τῶν ἀντιφρονούντων ἐπιδόξων
καὶ ἀλλοδόξων ὁ ἐθνισμὸς τῆς Νή-
σου δὲν ἐκτεταχθή, κατὰ τῆς ἱεράς δὲ
παρθενίας τῆς Ἑλληνικότητος τοῦ
Κυπριακοῦ Λαοῦ δὲν κατισχύσαν αἱ
τόσαι καὶ τόσαι τῶν ξένων ἀπόπειραι
βιασμοῦ. Ἄν ὁ φρουδαλισμὸς ὑπὲρ τῆς
λατινοκρατίας εἰσγάσθῃ ἀπιστήσας
τοὺς Κυπρίους τῶν πάντων, ἂν ἀπο-
λυθῶς ὁ Πανισλαμισμὸς συνετέλεσε
πρὸς τὴν θῆψιν καὶ καταστροφήν,
οὐδόλωσ ἠδυνήθησαν ἀμφοτέρω, δια-
δοχικῶς κρατήσαντες, νὰ κατακτιθῶ-
σιν ἐκ πολλοῖς κρισίμοις περιστάσεσι
τὸ ἐθνικοθησαυτικὸν τῶν Κυπριῶν αἱ-

εὐθιμίας ἐν ταῖς δὲ διαμαρτυρίαις καὶ
ταρταύρια τῶν ἰδίως προσλατῶν διὰ
τῆς ἱστορικῆς ἀνελίξεως τῶν γεγονό-
των τῆς ἡλιατῆς ἐκείνης ἀνίστασιν,
τὴν προεγγίλλουσαν δι' ἀράτου δύ-
νάμειος τὴν βελτίωσιν τῶν τυχῶν
παντὸς πιζιμίου λαοῦ.
Οὐδεὶς ὑπάρχει βεβαίως ὁ ἀγνοῶν
τὸ Κυπριακὸν μαρτυρολόγιον ἐπὶ τῆς
ξενοκρατίας, καθ' ἣν καὶ ὁ κληθυ-
σμός τῆς Νήτου μέχρι τοῦ παρελθόν-
τος αἰῶνος ἐμειώθη εἰς 40.000 κα-
ταίλων ἐκ τῶν δαιτῶν, τῶν ἀπιστεῦτων
ἀτιμώσεων, ἀρπαγῶν, στέρησεων καὶ
τόσων κακουργιῶν. Ἐν τῇ λαχῇ ἐ-
κείνῃ τῆς γενικῆς ἀπισυθέσεως καὶ
πραγματικῆς τρομοκρατίας ἀναρτί-
νεται ὁ χαρακτήρ τοῦ Κυπριακοῦ
Λαοῦ, διαμαρτυρομένου ὅτι μὲν διὰ
στρίψεως, ὅτι δὲ διὰ αὐτοθυσιαῶν, ἐ-
νεργειῶν εἰς ἡμίρας τῆς πλήρους
αὐτοῦ δράσεως καὶ αὐτοπαρηΐσεως.
Καὶ μήπως εἰ Κύπριοι δὲ, ἔχουσι νὰ
προσέξωσι τοὺς ἠθελουσίους μαρτυ-
ρῆσαι τῶν ὑπὲρ τῆς ἀλληλεγγύης του μετὰ

του (Θεσμοῦ των συ δευτέρης πίστε-
 ως των; Τὸν μαρτυρικὸν θάνατον
 τῶν δεκατριῶν ἀποστόλων Κύπριον με-
 τὰ τριετῆ εἰσαγωγῆν προσημνητῶν ὑ-
 πὸ τῆς ἐπιτομῆς ἡ ἀπερ-
 νήσασθαι τῆς πίστεως πατέρων τῶν,
 ἐπιπέσει ἀπὸ τῆς ἐκείναις πρώτης
 χροῖας τῶν μαρτυριῶν τοῦ Χριστιανι-
 σμοῦ, τὸν δὲ ἠρωτεύει τῆς εἰς τὸ ἀ-
 εἶμα ἀνατιναχθείσης μετὰ τὸσω, κέρ-
 θῆσαν τῆς Κύπριου Μαρίας τῆς Συγ-
 κλησιατικῆς καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπεθῶς γίνον-
 ται δὲν θύσανται ἢ τὰ θαυμασίως.
 Τὰς ἐν Λευκωσίᾳ πράξεις τοῦ 1821
 τὸ αἴτιον προβάλλειεν ἐκτός τῆς ὑ-
 ποκειας, ὅτι οἱ Κύπριοι δὲν ἤθελον ἀ-
 παθῶς προσιδῆσαι πρὸς τὸ ἐγγυήθημα
 τῶν φιλικῶν; Καὶ ὅτι ὑπὸ ἐλευθερί-
 ους θεσμοῦς διαπέμινον οἱ Κύπριοι, ἀ-
 κούσαντες πρὸ δυο ἐτῶν τῆς φωνῆς
 τῆς ἀγαθῆς ἐπιτομῆς Μητρός καὶ ἡγε-
 ατρισθεντες ἐσπευσαν εἰς τὰς ἀγα-
 θὰς αὐτῆς, πάντες οἱ ἐκ τῶν ἀρμο-
 δίων ὁμοφρονῶς ἐνεγνώρισαν τὴν ἐν
 πολέμῳ ἀτυχίαν καὶ κερταρίαν αὐ-
 τῶν. Εἰς αἰσὸν ἀγῶν' ἀτυχῆσαντες,
 εὐχῆ ἦτο· ὀρείλομεν νὰ μὴ στερωθῆμεν
 εὐχόμενος ἐπαίνου ἐκείνου, οὔτε τις
 ἐπρεξάν τὸ καθῆκόν των καὶ ἐτήρησαν
 τὸν ἔρανον των. Καὶ τῶν ἐπαίνου εὐ-
 χῶν δικαιοῦνται καὶ ἀξιοῦνται οἱ ἐλ-
 ληνόπιδες Κύπριοι, συνεχίσαντες
 αὐτῶν τὸ ἔργον τῶν πατέρων των κατὰ
 τὴν ἱερόν τοῦ 1821 ἀγῶνα, ὅστις ἀ-
 πεδῶκεν ἡμῖν ἕντω καὶ μίαν γωνίαν
 τοῦ ἑλληνισμοῦ (λευθέρων, πυρῆνα
 τῶν διανοημάτων, καὶ πόθων πάντων
 ἡμῶν. Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀρκούσι τὰ κα-
 ταδείξωμε τὸν ἑθνικὸν χαρακτήρα
 τοῦ Κυπρίου, ὅτι αὐτῆς ἡ ἐπιτομῆς
 αὐτοῦ οὐδέποτε ἐμνημονοῦσεν ἡ ἐλ-
 λητικῆς προελεύσεως του ἐν αὐτῆς ἢ
 ἀνακηθείσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ οὐδ' ἀπέλασεν
 τοῦ στεπενθεῖαι καὶ ἐλευθερίως ἐαδη-
 λού, ἐν πρόσημῳ του οὐδόλλως διεγω-
 ρεσάτος ἐν τῆς ἑθνεῖς σπουδαίοντα
 τῶν ἐπὶ ταύτῃ περιγραμῆς του δαψα-
 τῶν ἐν τῶ ἰδίῳ αἵματι του.

Ὡς γνωστὸν, κατὰ τὴν ἀσχετό-
 τητά δὲν παρεμειλήθησαν ἐν Κύπρῳ
 οἱ γραικοὶ, ἰππικτικοὶ καὶ οἱ τῆς ἀρ-
 ματηλασίας ἀγῶνες, ἐν τοῖς μετέπει-
 τα δὲ χρόνοις εὐτε ἢ κατ' Ἡλιοδὸν
 κάμμαχος πάλῃ των Κυπρίων ἐν τοῖς
 χωρίοις ἰδίῳς (Λητμοκρήτη, εὐτε ἢ
 σπινδόνη, εὐτε δὲ δίκας, εὐτε τὸ ἄλμα,
 εὐτε οἱ πολεμικοὶ μετὰ μαχισθῶν, καὶ
 ξιφῶν χερσὶ, εὐτε οἱ ἐξ ἐκείνης κόμης
 ἢ χωρίου ἐν ταῖς παλαιαῖς ταῖς
 ὡς προσερχόμενοι ἀθληταὶ παλαίσται.
 Τὰς ὅλας ἑλληνικὰς ταύτας παιδικὰς
 καὶ ἀγῶνας, ὡς οἱ ἀρματωλοὶ καὶ

κλείστας ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς ὄρεσι πρὸ
τῆς ἱκανοποιήσεως ἐτήρησαν, μετ' ἴ-
θνητις ὑπερηφανείας ἐτήρησε καὶ τη-
ραὶ ὁ Κύπριος ἀγρότης ἐκ παλαιῶν
παραδόσεων, ὡς Ἑλληνικῶν. Ἐν ὑ-
πάλαιστο, ὅπως οἱ ἀσκήσεις αὐταί,
ἀναπολοῦνται ἡμῖν τοσαύτας καὶ τη-
λιασῦτας ἐνδοξοῦς σελίδας τῆς ἑλλη-
νοκυπριακῆς ἱστορίας, εἰσαχθῶσι καὶ
παρὰ τῆ ἀναπτυγμένη τῶν πόλεων
κοινωνία, εὐτὼ δὲ σὺν τῇ πνευματικῇ
ἀναπτύξει τῶν Κυπρίων ἑλληνοπαιδῶν
ἐξ ἴσου συμβαδίσῃ ἡ σωματικὴ αὐτῶν
εὐεξία καὶ ρώμη, ἀμοτίτοι προαγ-
γιλλοῦσαι τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἑλληνο-
κῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, προόδων τοῦ
ἐκπολιτιστικῆς μεγαλείου τοῦ ἑλλη-
νικοῦ πνεύματος.

Τὴν πρώτην ὥρην εἶδμεν κατὰ τὸ
1896 ἡ Λεμεσός, εἶτα ἡ Λευκωσία
διὰ τῶν παγκυπρίων ἀγῶνων καὶ ἤδη
πάλιν ἡ Λεμεσός διὰ τῶν κατ' Ἀ-
πρίλιον ἐλευσίων ἐτους προαγγελλέν-
των ὑπὸ τῆς ἑπιτροπείας τοῦ Γυμνα-
στικοῦ Συλλόγου κατὰ Οὐόμπια, εὐ-
δόλως δ' ἀμφεβέλλουεν, ὅτι καὶ οἱ
παῖδες τῆς Ἀφροσύνης, τοσαῦτα ἰσο-
γαληπτικῶς διεξήκοντες δείγματα εὐλο-
παιτίας, ὅς ἐπὶκουσῶσι κατὰ τὴν ποσ-
εχὲς ἔτος τοὺς δικαίους ἐπαίτους τῶν
πενούτων διὰ τὴν Κύπρον καὶ αὐτοὶ
προκηρύττοντες τοσούτους ἀγῶνας ἐν
τῇ φιλοξέῳ πόλει τῶν Τιμῆ καὶ εὐ-
γνωμοσύνη τοῖς ἐπὶ ταύτῳ Ἑλληνο-
κῶς ἀχρὶς ὥρας ἐργασθεῖσαι, λέγω δ'
Ἑλληνικῶς, ὅτι, καθ' Ἡρόδοτον,
« οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες συνεσταθη-
σαν ἀποκλειστικῶς χάριν τῶν Ἑλ-
κλήνων. » Ἡ δὲ ἡ πατρίς τοῦ Ἡερι-
κλίου καὶ Δημοσθένους χαιρετίζει
τὴν Κύπρον καὶ ὡς οἱ ἐν Ἀθήναις Ὀ-
λυμπιακοὶ Ἀγῶνες τοῦ 1896, εὐ-
καὶ πάλιν οἱ Ἡεγκύπριοι τοῦ 1899 θά
συνιελίσωσιν εἰς ἐπίρρωσιν τοῦ ἀξιο-
ματος, καθ' ἃ ἐστιτικα ἐνὶς ἑαυτοῦ
δὲν ἀμαρτῆ καὶ εἰς λήθη. ἔχει ὁ πεν-
δαμῆτωρ χρόνος ἀρκεῖ ὁ λαὸς αὐτός
ν' ἀναπτύξῃ τὴν ζωογόνον αὐραν θε-
σμῶν φιλελευθέρων καὶ νὰ αἰσθάνῃ
συνεπῶς ὅτι ἐν ἑαυτῷ εὐοπάχει τὸ
κρατῦνον τὴν ἐλπίδα ζωῶν τῆς πε-
πειθήσεως. Εὐτυχῶς, ὑπὸ τὴν αἰγίδα
πεπολιτισμένου καὶ φιλελευθέρου Κρά-
τους διατελῶν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ὁ Κυ-
πριακὸς λαός, ἀπέδειξε τὴν ἐρθότητα
τοῦ ἀ-ωρηθέντος ἀξιώματος, ἐν τῇ ἀ-
ποράσει δὲ τῆς ἀντιστάσεως Ἡεγ-
κυπρίων Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, ὅτι ἐ-
πιθυμεῖ νὰ ἐπανόη ἀνατιλλοῦσας τὰς
ἡμέρας ἐκείνας αἰτίαις προσωρίθησαν
νὰ κλείσῃ τὴν δὲ-αμιν τῆς ἐνδοξο-
τος τῶν ἑλληνοκῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: ΜΕΛΩΝ..... ΗΜΕΡ. 20/4/3/1890

ΕΘΝΟΣ

Ἡ πολιούχος τοῦ Ἄστερος, ἐκ τοῦ
Ὀλύμπου ἀπερχομένη μετὰ πύραρον
τάσων καὶ τῶν αἰώλων, ὡς ἐπὶ τῶν
ἡμερῶν τοῦ Κίμωνος καὶ Ἰσώτου,
προσκαινοῦσα στεφάνους γαλίνου τῆς
ἁλτικῆς καὶ ὀφθαλμῶν, θά στί-
ψη βιβλαίως εὐ μένον τῶν νικητῶν
τῶν Παγκυπρίων Ἀγώνων, ἀλλὰ καὶ
ἰκαίνοισι, ὅσοι τῆ ἀνεσώστασι αὐτῶν
θεώρησαν προσήκουσαν τῷ Κυπρια-
κῷ Ἄσθ, παραμηνίας τοῦ ἔχοντι τὰς
θεσπισίας καὶ ἀξίας θαιμασμοῦ Ἑλ-
ληνικῶς τοῦ παραδόστως καὶ τὰς ὑπὲρ
τῆς Ἑλληνικῆς ἰδίας ἀναμνησθητή-
τους ὑπηρεσίας του.

Ἐγγράφον ἐν Λίανται κατὰ μῆνα Φεβρου-
αρίου τοῦ 1899.

Γ. Ι. Φ